

Hallintovaliokunta

Valtioneuvoston puolustusselonteko

Puolustusvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston puolustusselonteko (VNS 8/2021 vp): Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava puolustusvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- vanhempi osastoesiupseeri Tero Koljonen, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Jenni Herrala, puolustusministeriö
- tiiminvetäjä Lauri Hirvonen, ulkoministeriö
- neuvotteleva virkamies Eero Kytömaa, sisäministeriö
- poliisiylitarkastaja Janne Paavola, Poliisihallitus
- osastopäällikkö Jyri Rantala, suojelupoliisi
- esikuntapäällikkö, rikosylikomisario Risto Lohi, keskusrikospoliisi
- vastuualueen johtaja, everstiluutnantti Mikko Leppänen, Pääesikunta
- osastoesiupseeri, komentajakapteeni Klaus Seppänen, Pääesikunta

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Tulli
- Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry
- Upseeriliitto ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Turvallisuusselontekojen kokonaisuus

Valtioneuvosto on kuluvalle vaalikaudella antanut edellisen vaalikauden tapaan kolme turvallisuusselontekoa: ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon (HaVL 11/2021 vp — VNS 4/2020 vp), käsiteltävänä olevan puolustusselonteon (VNS 8/2021 vp) ja sisäisen turvallisuuden selonteon (VNS 4/2021 vp), joista viimeksi mainittu on hallintovaliokunnan toimialan näkökulmasta keskeisin ja parhaillaan valiokunnan käsiteltävänä mietintöasiana. Hallintovaliokunta pitää tärkeä-

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

nä, että kaikkien turvallisuusselonteiden valmistelun pohjana on yhteinen tilannekuva, vaikka toimintaympäristöä kuvataankin selonteissa osin eri painoituksin.

Valiokunta on ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta antamassaan lausunnossa (HaVL 11/2021 vp) pitänyt myönteisenä, että turvallisuutta tarkastellaan selonteossa laajasta näkökulmasta. Myös sisäisen turvallisuuden selonteko perustuu laajaan turvallisuuskäsitykseen. Turvallisuuteen liittyvien kysymysten tarkastelu laajana kokonaisuutena on välttämätöntä, jotta keskinäisriippuvuudet ja Suomen turvallisuuteen keskeisesti vaikuttavat tekijät ja ilmiöt voidaan havaita. Erilaiset uhat ja riskit kietoutuvat yhä tiiviimmin toisiinsa. Jakoa ulkoisen ja sisäisen turvallisuuden välillä ei voida enää tehdä, vaan nämä eri turvallisuuden ulottuvuudet ovat kiinteässä keskinäisessä riippuvuussuhteessa toisiinsa. Myös Suomen sotilaallinen puolustaminen ja kokonaisturvallisuus kytkeytyvät yhä tiiviimmin toisiinsa. Näistäkin syistä viranomaisten yhteisen tilannekuvan merkitys korostuu muuttuvassa toimintaympäristössä.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon toimintaympäristön analyysi on ohjannut myös puolustuselonteon valmistelua. Puolustuselonteossa annetaan puolustuspoliittiset linjaukset Suomen puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle. Puolustuselonteolla ja sen toimeenpanolla varmistetaan, että Suomen puolustuskyky vastaa toimintaympäristön vaatimuksiin. Puolustusvalmiuteen kohdistuvat vaatimukset liittyvät aiempaa enemmän nykyisin myös kyber-, avaruus- ja informaatiotoimintaympäristöihin. Selonteon linjaukset ulottuvat 2020-luvun loppuun.

Kaikissa mainituissa selonteissa tuodaan esiin Suomen ja Euroopan lähialueiden epävakaa ja vaikeasti ennakoitava turvallisuustilanne. Selonteiden toimintaympäristökuvauksista käy ilmi globaalien muutosvoimien ja sisäisen turvallisuuden välinen yhteys. Perinteisten uhkien rinnalle onkin perustellusti nostettu muun muassa maailmanlaajuiset kehityskulut, vahvistuva suurvaltakilpailu ja valtiollinen hybridivaikuttaminen.

Ulko- ja turvallisuuspoliittisen selonteon, puolustuselonteon ja sisäisen turvallisuuden selonteon valmistelun seuranta varten on kuluvalle vaalikaudella asetettu parlamentaariset seurantarajat. Hallintovaliokunta pitää tärkeänä, että turvallisuuselonteot valmistellaan jatkossakin parlamentarisessa yhteistyössä.

Valiokunta on eri selonteista aiemmin antamissaan lausunnoissa todennut pitävänsä tärkeänä, että käytössä olevat varsin rajalliset voimavarat kootaan kokonaisturvallisuuden näkökulmasta entistä vahvemmin myös ulko- ja turvallisuuspolitiikan työhön. Myös puolustuselonteossa tuodaan esiin tarve kaikkien yhteiskunnan voimavarojen hyödyntämiseen toimintaympäristön vaatimuksia vastaavan puolustuskyvyn ylläpidossa. Erityistä huomiota valiokunta kiinnittää sisäisen turvallisuuden viranomaisten riittävään resursointiin. Toimivaltaisia yhteiskuntaa suojaavia viranomaisia ovat keskeisesti sisäisen turvallisuuden viranomaiset, etenkin poliisi ja Rajavartiolaitos. Nämä viranomaiset kohtaavat ensimmäisinä myös uudentyyppiset, puolustuselonteossakin kuvatut turvallisuusuhat, kuten hybridivaikuttamisen erilaiset muodot. Viranomaisilla tulee olla ajantasaiset toimivaltuudet ja riittävät resurssit myös uudenlaisiin uhkiin vastaamiseksi. Myös selonteiden eduskuntakäsittelyssä on tarpeen tarkastella aiempaa selvemmin sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden pohjalta muodostuvaa kokonaisturvallisuutta ja sen erilaisia rajapintoja.

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

Laaja-alainen vaikuttaminen (hybridivaikuttaminen)

Yhteiskuntaan kohdistuva vahingollinen vaikuttaminen on puolustuselonteon mukaan lisääntynyt ja sen keinovalikoima on laaja. Kansainvälisen tilanteen kiristymisestä huolimatta Suomeen ei kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa, mutta sotilaalliseen voimankäyttöön Suomea vastaan tai sillä uhkaamiseen on kuitenkin varauduttava.

Valiokunta on useissa viimeaikaisissa lausunnoissaan käsitellyt hybridivaikuttamisen kokonaisuutta, jonka keinovalikoimaan voi kuulua esimerkiksi poliittisia, diplomaattisia, taloudellisia ja sotilaallisia keinoja sekä informaatio- ja kybervaikuttamista. Valiokunta viittaa asiasta aiemmin lausumaansa (esim. HaVL 11/2021 vp ja HaVM 5/2017 vp).

Puolustuselonteossa tätä uhkakokonaisuutta lähestytään sotilaallisesta näkökulmasta laaja-alaisena vaikuttamisena. Laaja-alainen vaikuttaminen sisältää hybridivaikuttamisen keinoja, mutta uhkakuvaan sisältyy myös avoin sotilaallinen voimankäyttö osapuolten välillä. Laaja-alaista vaikuttamista kuvataan suunnitelmalliseksi, eri keinoja yhdisteleväksi ja usein pitkäkestoiseksi. Tällaista vaikuttamista voi olla vaikea tunnistaa, ja siinä hyödynnetäänkin yhteiskunnan haavoittuvuuksia jo normaalioloissa. Tavoitteena on kohdevaltion puolustuskyvyn horjuttaminen esimerkiksi aiheuttamalla epävarmuutta väestön keskuudessa sekä heikentämällä maanpuolustustahtoa ja valtion poliittisen johdon toimintakykyä.

Demokraattisten oikeusvaltioiden ja autoritäärisen hallintomallin välille on syntynyt systeeminen kilpailuasetelma, joka ohjaa myös vieraiden valtioiden Suomeen kohdistuvaa tiedustelu- ja vaikuttamistoimintaa. Kybertoimintaympäristössä tapahtuva tiedustelu on ollut kasvussa. Suomeen kohdistuu muutoinkin edelleen jatkuvasti laajaa vieraiden valtioiden henkilötiedustelua. Tiedustelun keskeisimpiin päämääriin kuuluvat Suomen politiikan eri osa-alueiden, kuten ulko- ja turvallisuuspoliittisen kannanmuodostuksen, ennakoiminen ja muutoinkin poliittiseen päätöksentekoon vaikuttaminen. Kohteina ovat myös yliopistojen, tutkimuslaitosten ja yritysten soveltava tekninen tutkimus ja tuotekehitys.

Valiokunta toteaa, että hybridivaikuttamisen välineenä voidaan käyttää myös muuttoliikettä ja turvapaikanhakijoita, kuten Schengen-alueen ja Valko-Venäjän välisellä rajalla on viime aikoina havaittu. Vaikuttamista voi tapahtua myös epidemioiden ja pandemioiden varjolla. Toimenpiteet ovat usein hienovaraisia, eikä kohdevaltio voi olla varma, onko kyseessä vieraan valtion ohjaama tietoinen operaatio. Valiokunta pitää välttämättömänä, että Suomessakin on varauduttu tällaiseen vaikuttamiseen ja että lainsäädäntö mahdollistaa viranomaisille riittävän keinovalikoiman ilmiöön puuttumiseen.

Hybridiuhkien taustalla olevien toimijoiden tunnistaminen ja niiden yhdistelmien hahmottaminen on muuttunut huomattavasti aiempaa vaikeammaksi. Toimijoina voi olla yksittäisiä henkilöitä tai henkilöryhmiä, mutta myös valtiollisia toimijoita. Nämä saattavat käyttää hybridivaikuttamisessa esimerkiksi järjestäytyneitä rikollisuusryhmiä tai niiden jäseniä, mistä on saadun selvityksen mukaan ollut viitteitä esimerkiksi Venäjän toiminnassa Krimin valtauksen yhteydessä.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa on tuotu yhtenä vaikuttamisen keinona esiin ns. pakolaisvakoilu, jossa vieras valtio pyrkii hankkimaan tietoa tai painostamaan ja uhkaamaan Suomessa

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

asuvia omia tai entisiä kansalaisiaan. Valiokunta kiinnittää lainsäädännön kehittämisen näkökulmasta huomiota siihen, että esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa tällainen henkilöön kohdistuva vieraiden valtioiden tiedustelutoiminta on laitonta, mutta Suomessa sitä ei ole kriminalisoitu.

Yhteistä hybridiuhille on se, että ne ovat tarkoituksellisia, perinteistä sodankäyntiä lievempiä häirintätoimia, esimerkiksi terroristisia tai muita rikollisia toimia. Ne eivät kuitenkaan välttämättä täytä rikoksen tunnusmerkistöä. Suomessa poliisille ja osin Rajavartiolaitokselle kuuluu hybridiuhkien torjunta- ja selvittämisvastuu, mikäli teko täyttää rikoksen tunnusmerkistön tai on kysymys sellaisen teon estämisestä taikka paljastamisesta. Sisäisen turvallisuuden viranomaisilla tulee olla kyky havaita ja tunnistaa eriasteisia uhkia sekä riittävät voimavarat niiden torjuntaan ja hallitsemiseen.

Puolustusvoimat varautuu selonteon mukaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen yhdessä muiden toimijoiden kanssa osana kehittyvää kokonaisturvallisuuden mallia. Viranomaisten välistä yhteistyötä on selonteon mukaan edelleen kehitettävä kyberpuolustuksen, strategisen viestinnän ja informaatiopuolustuksen alalla. Valiokunta toteaa, että laaja-alaisen vaikuttamisen torjunnassa on tärkeää, että kaikki toimijat kykenevät vastaamaan tehtävistään lainsäädännön ja kokonaisturvallisuuden periaatteiden mukaisesti. Vaikka kaikkien yhteiskunnan eri toimintoihin kohdistuvien uhkien kohdalla ei varsinkaan kybertoimintaympäristössä ole aina täysin selvää, onko kyseessä sotilaallinen uhka vai ei, uhkien tehokkaan torjunnan näkökulmasta siviili- ja sotilasviranomaisten roolien ja tehtäväjaon on oltava lainsäädännössä mahdollisimman selvästi määritelty.

Laaja-alaisen vaikuttamisen keinoihin vastaaminen edellyttää selonteossa todetuin tavoin kokonaisturvallisuusmallin ja viranomaisyhteistyön kehittämistä. Valtionjohdon ja viranomaisten yhteinen tilanneymmärrys ja johtamiskyky laaja-alaisessa sotilaallisessa kriisissä ovat keskeisessä asemassa. Monialaisiin hybridiuhkiin varautuminen edellyttää muutoinkin yhteistä tilannekuvaa ja ennakoitotoiminnan kokonaisvaltaista kehittämistä. Hybridioperaatiot tulee kyetä havaitsemaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta ne voidaan tehokkaasti estää. Tämä edellyttää tiivistä viranomaisyhteistyötä, kattavaa tilannekuvaa ja yhteensovittavaa johtamisrakennetta. Monialaisissa ja nopeasti kehittyvissä tilanteissa on välttämätöntä, että johtamisrakenteet mahdollistavat tehokkaan johtamisen ja toiminnan yhteensovittamisen. Valiokunta tähdentää sujuvan ja oikea-aikaisen tiedonkulun sekä selkeän johtamisjärjestelmän merkitystä tässä kokonaisuudessa. Myös yhteistyö valtio- ja paikallistason sekä viranomaisten ja yksityisen sektorin välillä on keskeistä.

Valiokunta korostaa tehokkaan rajaturvallisuusjärjestelmän merkitystä hybridiuhkien torjunnassa. Rajavartiolaitoksella on itsenäinen asema toimivaltaisena viranomaisena sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden rajapinnassa. Rajavartiolaitoksen korkeaa valmiutta, toimivaltuuksia ja suorituskykyä hyödynnetään selonteon mukaan puolustusjärjestelmän tukena alueellisen koskemattomuuden valvonnassa ja turvaamisessa. Tilanteen niin edellyttäessä rajajoukkoja liitetään puolustusvoimiin.

Kyberturvallisuus

Valiokunta on käsitellyt kybertoimintaympäristön turvallisuuteen liittyviä kysymyksiä laajasti ulko- ja turvallisuuspoliittisesta selonteosta antamassaan lausunnossa (HaVL 11/2021 vp).

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

Käynnissä oleva teknologisen kehityksen murros koskee lähes kaikkia yhteiskunnan osa-alueita. Teknologia tarjoaa uusia välineitä ja lisää mahdollisuuksia tehostaa tiedonkulkua ja vuorovaikutusta. Digitalisaatioon perustuvilla ratkaisuilla voidaan osaltaan lisätä turvallisuutta.

Digitalisaation vaikutus myös puolustuksen toimintaympäristöön kasvaa. Kehittyvä teknologia ja digitalisaatio mahdollistavat uudenlaisia vaikuttamiskeinoja, jotka voivat vaarantaa yhteiskunnan elintärkeät toiminnot ja uhata kriittistä infrastruktuuria. Normaaliolojen ja erityyppisten konfliktien rajapinta on hämärtynyt. Konfliktien ennakkovaroitus aika on lyhentynyt ja ennakoimattomuus on lisääntynyt. Nämä tekijät asettavat vaatimuksia päätöksenteon ja toimeenpanon sekä erityisesti tilannekuvan, valmiuden ja ennakkovaroituskyvyn kehittämiseksi.

Puolustuselonteossa nostetaan esiin digitalisaation, tekoälyn, koneautonomian ja sensoriteknologian kehityksen vaikutus erityisesti kyber-, avaruus- ja informaatiopuolustukseen. Kehittyvää teknologiaa voidaan käyttää esimerkiksi informaation käsittelyssä, tilannekuvan muodostamisessa, asejärjestelmien ohjauksessa ja logistiikassa. Päätöksentekoa voidaan tukea tarkemmalla ja nopeammin käyttöön saatavalla tiedolla. Samalla on kuitenkin välttämätöntä ymmärtää laajalaisesti kehitykseen liittyviä turvallisuusuhkia, väärinkäyttömahdollisuuksia ja keskinäisriippuvuuksia. Viestintäverkkojen turvallisuuteen ja yhteiskunnan toimintojen kannalta kriittisen infrastruktuurin haavoittuvuuksiin liittyvät riskit ja uhat ovat kasvaneet. Yhteiskunnat rakentuvat enenevässä määrin uuden sukupolven viestintäverkkojen, kuten 5 G-verkkojen ja tekoälyn, varaan. Yhteiskuntien digitalisoituessa on erityisen tärkeää varmistaa kybertoimintaympäristön turvallisuus.

Valiokunta on aiemminkin tuonut esiin, että muuttunut digitaalinen toimintaympäristö edellyttää tiivistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä. Selonteossakin todetaan, että kyberpuolustuksen integrointia osaksi operatiivista toimintaa on jatkettava ja se on sisällytettävä myös kaikkien eri toimialojen, viranomaisten ja muun yhteiskunnan väliseen yhteistyöhön. Valtioneuvosto on vuonna 2019 hyväksynyt periaatepäätöksen Suomen kyberturvallisuusstrategiasta, jonka linjauksissa korostetaan kansainvälistä yhteistyötä, kyberturvallisuuden johtamisen, suunnittelun ja varautumisen parempaa koordinaatiota sekä kyberturvallisuuden osaamisen kehittämistä. Strategian perusteella on sittemmin laadittu kyberturvallisuuden kehittämisohjelmaa. Valiokunta toteaa, että kyberturvallisuuden strategisessa johtamisessa tarvitaan tilanneymmärrystä ja selkeitä johtamisvastuita. Myös saumattoman tiedonkulun merkitys korostuu.

Kybervakoilussa on kyse tunkeutumisesta tietojärjestelmiin salaisen tiedon hankkimiseksi. Kybervakoilun tavoitteena on hankkia tietoa, joka parantaa tekijävaltion asemaa globaalissa kilpailussa tai kaventaa kohdevaltion liikkumatilaa. Usein kybervakoilu myös loukkaa kohdevaltion väestön perusoikeuksia, kuten oikeutta yksityisyyteen tai luottamukselliseen viestintään. Kybervakoilu on autoritääristen valtioiden työkalu, sillä se edellyttää tekijävaltiolta nimenomaisesti tahtoa loukata toisen valtion suvereniteettiä.

Valiokunta toteaa, että vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden muutokset Euroopassa heijastuvat myös Suomeen. Järjestäytynyt rikollisuus onkin laajentunut, koventunut ja kansainvälistynyt. Samalla tietoverkossa tapahtuva ja verkkoa hyödyntävä rikollisuus sekä kyberrikollisuus lisääntyvät ja kehittyvät nopeasti. Yksittäisiin kansalaisiin kohdistuvien ns. verkkoavusteisten peitosten kasvun lisäksi merkityksellisiä ovat lisääntyneet palvelunestohyökkäykset ja tietomurrot

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

sekä niihin liittyvät kiristykset. Niiden avulla voidaan haitata tai estää yhteiskunnan kannalta kriittisten yritysten ja viranomaisten toimintaa. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa esitetyn arvion mukaan kyberrikollisuus aiheuttaa tulevaisuudessa lähes yhtä merkittävän uhan sisäiselle turvallisuudelle kuin perinteinen rikollisuus, joka myös siirtyy kasvavassa määrin verkkoympäristöön. Kyberrikollisuuden torjunta edellyttää merkittävässä määrin kansainvälistä yhteistyötä. Poliisin tosiasialliset mahdollisuudet kyberrikollisuuden torjuntaan on turvattava. Myös kansainvälistä yhteistyötä on edelleen tehostettava.

Valiokunta pitää tärkeänä, että kyberturvallisuuteen kiinnitetään huomiota toiminnan kaikilla tasoilla. Kyberturvallisuutta tulee parantaa kokonaisvaltaisesti, ja sen kehittämiseen tähtäävät toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa huolellisesti. Yhteiskunta on täysin riippuvainen sähköisestä digitaalisesta toimintaympäristöstä. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot on kyettävä turvaamaan kaikissa oloissa.

Puolustusjärjestelmän kybertilannekuvan parantaminen sekä kyberuhkien estäminen ja torjuminen edellyttävät puolustuselonteon mukaan tiedonvaihdon, toimivaltuuksien ja kansallisten yhteistyörakenteiden kehittämistä viranomaisten välillä. Valiokunnan käsityksen mukaan viranomaisten välinen yhteistyö toimii Suomessa erittäin hyvin. Etenkin turvallisuusviranomaisten välinen yhteistyö on sujuvaa ja johtovastuut ovat pääosin selkeitä. Valiokunta pitää kuitenkin perusteltuna, että viranomaisyhteistyön kehittämistarpeet selvitetään.

Lainsäädännön kehittäminen

Selontekoon on kirjattu, että kybertoimintaympäristön uhkia ja niihin liittyviä kansallisia kehittämistoimia arvioidaan kyberturvallisuusstrategian kehittämisohjelmassa sekä käynnistettävässä selvitystyössä, jossa arvioidaan viranomaisten toimintaedellytykset kansallisen kyberturvallisuuden varmistamisessa, kyberrikollisuuden torjunnassa ja kyberpuolustuksessa sekä nopeasti kehittyvissä yhteiskunnan kyberturvallisuutta uhkaavissa tilanteissa. Selvitystyön perusteella käynnistetään kyberpuolustuksen kehittämistoimenpiteet mukaan lukien tarvittava säädösvalmistelu. Toimenpiteiden tavoitteena on varmistaa turvallisuusympäristön edellyttämät kyberpuolustuksen toimivaltuudet, osaaminen ja riittävät tiedonsaantioikeudet.

Valiokunta toteaa, että aiemmin tehdyt lainsäädännön muutokset ovat parantaneet viranomaisten kykyä varautua erilaisiin turvallisuusuhkiin. Edellisellä vaalikaudella rajavartiolaitoslainsäädäntöön tehdyt muutokset ovat parantaneet viranomaisyhteistyön mahdollisuuksia ja toimintaa myös hybridi-vaikuttamistilanteissa sekä uusi tiedustelulainsäädäntö viranomaisten mahdollisuuksia varautua kansallisen turvallisuuden uhkiin. Viranomaisilla on oltava riittävät toimivaltuudet käyttää keinovalikoimaansa erilaisissa häiriötilanteissa ennakoivasti, nopeasti ja joustavasti. Riittävien toimivaltuuksien tulee olla käytettävissä jo normaalioloissa.

Virka-aputehtävät ovat selonteon mukaan muuttuneet aiempaa vaativammiksi ja aikakriittisemmiksi. Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan hallituksen esitys, jossa ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Puolustusvoimien virka-apusta poliisille (HE 106/2021 vp). Tarkoituksena on selkeyttää ja ajantasaistaa virka-apua koskeva sääntely vastaamaan turvallisuusympäristön muuttuneita vaatimuksia. Selonteossa mainitaan lisäksi muun muassa tarve valmiuslain (1552/2011) tarkasteluun ja aluevalvontalain (755/2000) muutostarpeet. Voimassa oleva valmiuslain poikkeusolo-

Valiokunnan lausunto HaVL 30/2021 vp

jen määritelmä ei esimerkiksi sisällä sisäisen turvallisuuden vakavaa vaarantumista tai laajamittaisen maahantulon tilanteita. Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kiinnitetty huomiota näiden lisäksi muun muassa rikostiedusteluun, poliisin esitutkintavelvoitteeseen ja viranomaisten väliseen tiedonkulkuun liittyviin lainsäädännön kehittämistarpeisiin. Voimassa oleva lainsäädäntö ei saadun selvityksen mukaan kaikilta osin täytä rikostorjuntaviranomaisena toimivan poliisin operatiivisen rikostiedustelun vaatimuksia muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Lisäksi on tärkeää, että poliisi saa lainsäädännössä asetetuin reunaehdoin viipymättä käyttöönsä rikosten ja uhkien torjumiseen, paljastamiseen ja esitutkintaan liittyvät välttämättömät tiedot.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Hallintovaliokunta esittää,

että puolustusvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 28.10.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Riikka Purra ps
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Jussi Halla-aho ps
jäsen Eveliina Heinäluoma sd
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Mauri Peltokangas ps
jäsen Juha Pylväs kesk
jäsen Matti Semi vas
jäsen Kari Tolvanen kok
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Ben Zyskowicz kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Henri Helo